

בית הספר הניסויי "עלי גבעה"

*למידה משמעותית בהנעה ובהנאה
בית ספר אזורי תל"י מ.א. גליל עליון*

נושאי ההרצאה

- מהו בית ספר ניסויי?
- בתי ספר ניסויים בארץ
- בית הספר "עלי גבעה" – על אודות וכתבות
- מיוחד וחדשני ב"עלי גבעה"
- סרטון
- מדוע "עלי גבעה"
- היבטים ביקורתיים
- לו"ז סיור
- מקורות

מהו בית ספר ניסויי?

- בתי הספר הניסוייים מטרתם יצירת ידע וגיבושו למודלים יישומיים של חדשנות חינוכית לשם הפצתם במערכת החינוך.
- בתי ספר אלה פועלים כולם על פי רציונל ומסגרת תיאורטית העומדים במבחן קבלה למסגרת זו. במהלך חמש שנים מקבל בית הספר הדרכה ותמיכה במאמץ להפעלת הניסוי, הוא שייך לרשת תומכת ומלווה, ובתום חמש שנים מתאפשר לו להפיץ את המודל שפיתח.
- לצד ההוראה מתקיימות פעילויות חברתיות וחינוכית ענפות. בית הספר חייב לשקף במהותו תפיסות חברתיות בנות התקופה

בתי ספר ניסויים בארץ

בית ספר עלי גבעה

בית ספר יסודי אילנות

בית ספר יסודי אלמוגים

בית ספר יסודי אלמוסתקבל

בית ספר יסודי אפק

בית ספר יסודי ארזים

בית ספר יסודי גבים

בית ספר יסודי גנים

בית ספר יסודי דליה

בית ספר יסודי ידלון

בית ספר יסודי מעגלים

בית ספר יסודי משגב

בית ספר יסודי משה שרת

בית ספר יסודי נאות לון

בית ספר יסודי נווה במדבר

בית ספר יסודי נווה שלום

בית ספר יסודי נופים - מגדל העמק

בית ספר יסודי אביחיל

בית ספר יסודי יהודה הלוי

בית ספר יסודי תחכמוני

בית ספר יסודי נופים - ראש
העין

בית ספר יסודי נרקיסים

בית ספר יסודי סלאח א-דין

בית ספר יסודי עופר - חינוך
מיוחד

בית ספר יסודי עין הים

בית ספר יסודי צמח

בית ספר יסודי קדימה

בית ספר יסודי ראשונים

בית ספר יסודי שפרינצק

**כתבות על
"עלי גבעה"**

**תערוכה מיוחדת במוזאון הפתוח
לצילום בגן התעשייה תל חי:**

כולאנה

חיה אור, מנהלת חינוך ואירועים במזואן הפתוח לצילום בגן התעשייה תל חי, מספרת על הערכה מיוחדת במינה המוצגת בימים אלה במזואן - "כולאננה". "זהו פרויקט משותף של מכון מרחבים ומשרד החינוך, המאפשר שיח בחברה אשר העקרונות המנחים אותו הם: אזרחות משותפת, חברה רב גונית וזהות מרובדת. השיח נוגע בצורך ליידח ולאפשר מבט גם אל השונה והאחר בחברה, תוך מתן כבוד והודמנות שווה לכלים.

הפעילות נעשתה לאורך כל השנה בכ-15 בתי ספר יהודים וערביים, כאשר אחת לפרק זמן הם נגפשו לעישה אמנותית משותפת. הכוונה היא להגיע לשיח שנוגע בכל הנושאים אך דרך שפת האמנות, מאחר וזוהי שפה השווה לכולם. במהלך המפגשים, הכינו הקבוצות השונות וערכה.

במזואון לצילום, מוצג מיצב שנקרא 'הכסא שלי' ובו כיסאות שהתלמידים הוסיפו להם, בצבע, ברוקם, בתנועה, וחומר או ידמו, מאפיינים של עצמם. כל אפשר לראות כיסא שעליו סמלים יהודיים כמו מגן דוד, רימון או טילת, ולצידו כיסא עם סמלים של ערלה, הזית, כיפת המסגד, כאפיה ועוד. בנוסף, ישנו קיר שמקודש לעבודות קולאז', שבהן, בעצם, כל אחד פותח חלון ומדבר על הפנים שלו."

"הקבוצות עסקה גם ביצירה משותפת, שמורכבת מתשעה קנבים שחוברו לעץ הם בחרו בסמל הקנטוס, שמאפיין את שתי התרבויות, ציירו על הקנבס עלה של סבס וכתבו עליו משפטים מהמקורות. כאשר הרעיון המרכזי היה, שיגיעו לעבודה משותפת ולהידברות".

זו פעילות מבורכת וחשובה שטוב שנערכת לאורך שנים ולא באופן חד פעמי, על מנת להטמיע את רעיון האזרחות המשותפת. כדי שנוכל לראות גם את האחר והשונה, מבלי למחוק את המאפיינים האישיים וכדי שנוכל ללמוד ולראות מה משותף ולבסס עליו את היחיד."

במסגרת פעילות בגליל התחתון בנושא "בשביל הגליל התחתון" התקיימה ביום שלישי, 27/1 פעילות בשכבת ד' של בתי הספר: "יד ששון", "עלי נבעה", "כדור". הפעילות התקיימה בקיבוץ לביא - במסגרתה למדו והכירו הילדים על הקיבוץ ונופיו.

יורשת גדולות ונחשבות ואספר בית חם ופזן לפעילות תורה. דורון נגן קקל הפליא בהסבירו ובידו הזה התחבר לארוע מעניין מרדן שפתח ובלתי נשכח. אימת בקשתו? - כעלי נבעה מצאת.

40 | כוכב הצפון | י' באב תשע"ה | 30.1.15 | 2172

מסע ולא טיול

זריחה יצרו חיבור עמוק ומשמעותי בין חינוך לערכים ואהבת המולדת. בדבריו ריגש ראש המועצה את הנוכחים. הוא סיפר על דושי דרור ו"ל לוחם שחייו קופדו והוריו הנציחו זכרו במצפור.

התהליך כולו, על ערכיו ובאמצעות קטעי המוזיקה/מחול דרך עקרונות מובילים בניסיון לחוש להגיש להבין את המהלך כולו חתם מסע לילי מלווה במשימות o.d.t שהסתיים במצוק האריכל קרינים ראשונות של אור ונוף הכנרת קיבלו פני בוגרנו.

בעלי גבעה, זו שנה שניה, בחדר הצוות החינוכי להשקיע מחשבה ומאמץ בתהליך הפרידה מבוגריו תלמידי ו'. החל מיום המשפחה ב'ל' בשבט יצאו התלמידים והצוות לתהליך חינוכי בתהליך נלמדו ערכים נכחים, בדרך של תנועה ולמידה מעילה.

הוענק ספר התנ"ך, הבחירה במקום ובזמן

ביה"ס מוכיל ארצית ניסוי מחקרי בנושא למידה תנועתית - הניסוי בוחן את הקשר

בין למידה בתנועה ולחוש להרגיש
להבין) להגברת ההנאה ועלית
המוטיבציה. הילדים למדו אחריות מה
היא? פרגון? לשם מה? נתינה ושיתוף
פעולה. הדרך לערכים בעלי גבעה זו
לא סיסמה על פי תפיסת המנדלות
אפרת כץ

ערכים הם יסוד לכל עשיה חינוכית.
את התהליך השלימה מסיבת הסיום.
באירוע שימפו התלמידים את

בית ספר עלי גבעה – על אודות

- ביה"ס עלי גבעה הוקם לפני 19 שנה. בית ספר ממלכתי ניסויי אזורי שש שנתי המונה 302 תלמידים מהישובים הצפוניים של המועצה האזורית גליל תחתון
- בכל שכבה 2 כיתות ובנוסף ישנן 2 כיתות בביה"ס לצרכים חינוכיים ייחודיים.
- בבית הספר יש שימוש בטכנולוגיה עתירה אשר מטרתה להרחיב דעת ואפשרויות ללמידה ולהעשיר את הלמידה בתחומי הדעת- מזמנת לחלל הכיתה חיבור לעולם הגדול.
- הניסוי בביה"ס הינו אימוץ ערכים ושיטות עבודה מתחום החינוך הגופני לכלל תחומי העשייה החינוכית לימודית בביה"ס

המיוחד ב"עלי גבעה"

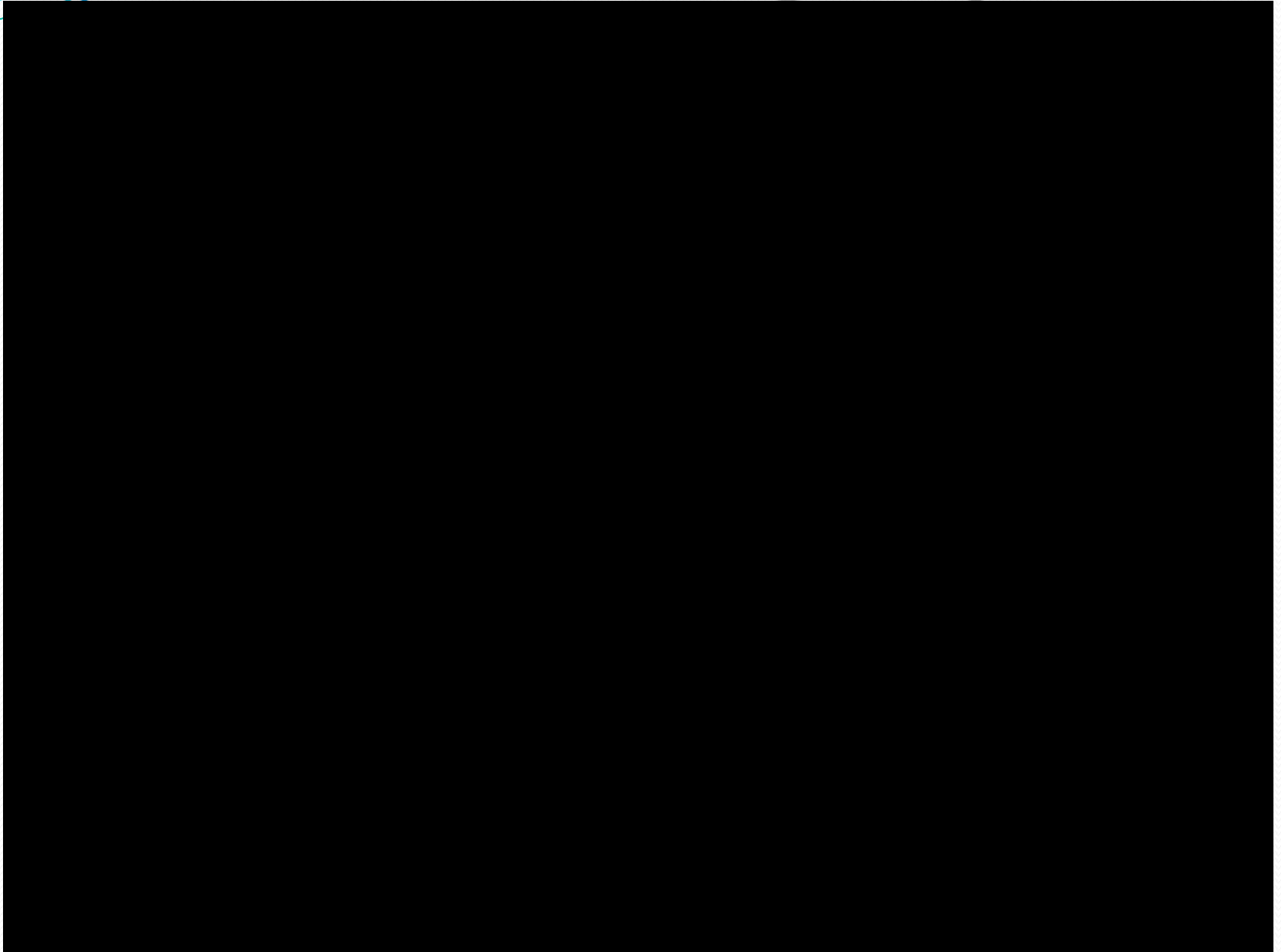
- העיקרון המיוחד בביה"ס הינו למידה חווייתית ומשמעותית בתנועה
- מטרתו לחזק את חווית הלמידה, ע"י דרכי הוראה בדרך של תנועה ופעילות אקטיבית אשר מטרתה להניע את ההבנה הרגשית קוגניטיבית הפנימית.
- כחלק מהניסוי בביה"ס, ישנו מיזוג חינוכי בין תלמידים בני קבוצות חברתיות שונות ולמידה חווייתית-תנועתית.
- ישנם מוקדי ניסוי ברמת היחיד הקבוצה והקהילה. תלמידי בית ד-ו, פעילים במיזם *עוצמה והעצמה"
- דגש רב בתהליכי הלמידה - התבוננות, אחריות אישית ללמידה, יכולת לעבוד בצוות, חיזוק כושר הביטוי בכתב ובעל-פה, התמודדות עם שינויים וחידושים.

**לימודי בחירה מגוונים מתוך בחירה ועניין אישי.

<https://youtu.be/BZU-liTFIKw>

תראו בעצמכם...

מדוע עלי גבעה?

"כמאמן כושר ובריאות, אני רואה חשיבות גדולה לפעילות הגופנית. בית ספר המעודד למידה דרך תנועה ופעילות אקטיבית הוא בית ספר שיקנה לתלמידו הרגלים לאורך חיים בריא! דבר שמוזנח מעט במערכת החינוך הרגילה "

"מזה מספר שנים שאני מדריכה ומלווה בנות צעירות בחוגי בלט, ורואה בבירור את הקשר בין תנועה לבין שיפור תהליכי למידה שונים כמו עבודה בצוות, התמודדות עם משימות ולקיחת אחריות בלמידה. אני מאמינה שצורת למידה זו יעילה מאוד וזאת מניסיוני האישי"

"אני סובלת מהפרעות קשב וריכוז ומתקשה להתרכז בשיעורים סטטים "מסורתיים". לכן, אני מאמינה שבבית ספר מסוג זה בו התכנים מועברים באמצעות שיעורים דינמיים, אנשים כמוני יוכלו להשתלב בצורה נהדרת, ויצליחו להתגבר על קשייהם"

היבטים ביקורתיים

שיווני?

- האם זרם חינוך זה יוצר חוסר שיוון בין ביתי הספר אשר מקבלים תקציבים למימוש הניסוי לכאלה שלא מקבלים?

שילוב עתידי?

- האם תלמיד שלמד בבית ספר ניסויי ישתלב כראוי בהמשך דרכו בחטיבה ובתיכון רגילים?

מותאם לכולם?

- האם צורת הלמידה המיוחדת מתאימה לכל תלמיד?

אתי?

- האם זה נכון מבחינה אתית לערוך ניסוי מכל סוג שהוא על ילדים? אולי ישנן השלכות נוספות?

בעיות נוספות?

- מה אתם חושבים?

לו"ז סיור

- 9:00 קפה ועוגה- התכנסות בחדר מדעים
- יציאה להתנסות בשיעור בתנועה עם תלמידי אמירים
- 10:05- יציאה לבית פתוח לכיתות לצפייה בשיעורים - למידה תנועתית בתוחמי ידע שונים
- 10:45- התכנסות לשאלות ותשובות לאור ההתנסות והתצפיות והוצאת עקרונות ושאלת הניסוי ותפיסת הניסוי בבית הספר, כיצד התחיל ולאן פניו וסיכום
- 11:35- 12:00 הפסקה פעילה- הפעלת תלמידי בית הספר על ידי הסטודנטים מוינגייט
- 12:00- 13:00 סיכום

מקורות

- אתר בית הספר הרשמי :

<https://sites.google.com/a/aleygivha.tzafonet.org.il/aleygiva/>

- אתר מאמרים :

<http://portal.macam.ac.il/Search.aspx?keyType=Subject&itemId=1132>

- אתר משרד החינוך הרשמי :

<http://cms.education.gov.il/EducationCMS/UNITS/Nisuyim>

- אתר ויקיפדיה :

https://he.wikipedia.org/wiki/%D7%91%D7%99%D7%AA_%D7%A1%D7%A4%D7%A8_%D7%A0%D7%99%D7%A1%D7%95%D7%99%D7%99